

APUSTUL SAN PABLUM KAY KARTATA KACH'ARQAN

TITUMAN

(TITU)

¿Pitaq karqan San Pablupa? Liyishunllapa chay punta parti Rrumanusta, masta yach'ananchiq *San Pablupaq.

¿Pitaq karqan Tituqa? Tituqam Jisukristupi kriyiq kashpa, Pabluta ancha yanaparqan, *Dyuspa shumaq nutisyanda yach'achikunan. Chaqa Tituqam Timutiyushina Pablupa pullan puriq. Chay atun *yakupa ch'awpimbi isla allpa Krita shutiqman rishpa, chaypi Dyuspa shumaq nutisyanda yach'achikuqkunallapa, wakinqa Jisukristupi kriyirqanllapa. Chaymandaqam Pablupa suq lugarkunamanna munashpa riyta, Titutana numbrarqan, kidashpa, chay kritanu kriyiq masingunata yach'achinambaq. Chaymi Tituna chay kritanukunapa yach'achikuqkunin kidarqan. Masta yach'ananchiq Titupaq, liyishun 2 Kurintiyus 2.13; 7.6,13-14; 8.16,17,23; 12.18; Gálatas 2.1-3; 2 Timutiyu 4.10.

¿Imaraykum iskibrirqan kay librutaqa? Pabluqam Kritamanda suq lugarkunamanta rishpapis, mana nunka Titutaqa qonqarqanchu. Chaymi Pablupa Titutaqa ancha munarqan kunayta, *Dyuspa Santu Librunda allita yach'achinan, anshaykunata numbranan, chay kriyiq masingunata kwidananan. Kanan Pabluqam yach'arqambis: “Wakin *isrraylinukunam llullakunata yach'achikuykan Kritapi”, nishpa. Chayta yach'ashpaqam Pablupa ancha llakirqan. Chaymi iskibrirqan, Tituta kunanambaq: “Chay llulla yach'achikuqkunata uyarachiy”, nishpa.

¿Imapaqmi yach'achiwanchiqllapa kay libruqa?

Titu 1.1-16 niwanchiqllapa Pablu Tituta mingashqambaq, Kritapi anshaykunata numbranambaq, Jisukristupi kriyiqkunata allita kwidanambaq, ama llullakuqkunata kriyinqambaq.

Titu 2.1-15 niwanchiq, Pablu Tituta kayshina nishqambaq: “Jisukristupi kriyiqkunata yach'achiy, Tayta Dyus nishqanshina kawsananllapa”, nishpa.

Titu 3.1-15 niwanchiq, Pablu Tituta kayshina kunashqambaq: “Yumbay runakunata, warmikunata yach'achiy, allitalla rurashpa, kawsanambaqllapa”, nishpa.

Pablum Tituta napaykurqan

1 ¹Kuyashqay Titutu, noqa Pablum Tayta Dyuspa *randishqa kriyadun kani. Jisukristupa *apustulnimbismi

kani. Chaymi kach'amuwashqa, qamkuna akrashqan wambrangunata allip kaqta yach'achishunaypaq, paypi allita kriyinqaykillapa, ²allita yach'anaykillapa: Suq bidapim tukuy

tyimpupaq Dyuswan rinchiqlapa kawsaq, nishpa. Chaqa Tayta Dyusqam mana llullakunchu. Manaraq kay mundu kaptinmi, payqa ufrisikushqa karqan, tukuy tyimpupaq kawsachiwananchiq. ³Chaymi pay munashqan tyimpu ch'ayamuptin, noqa yach'achikuptiy, runakunata intyindichishqa pay nishqanda. Chaqa Dyus Washawaqninchiqmi noqata kamachiwashqa, chay *shumaq nutisyanda yach'achikunay. ⁴Chaymi qam kuyashqay Tituman kay kartata kach'amuni. Chaqa noqashina Jisukristupi allita kriyishqaykiraykum, lijitimu wambrayshina kangi. Chaymi mañakuni, Tayta Dyus, *Washadurninchiq Jisukristuwan ancha allin kashpa, tukuy imapi yanapashunambaq, ama nimata manchashpachu, ashwan kushikushpa kawsanayki.

Pablum Tituta mingarqan, kriyiq masingunata rikanambaq

⁵Tititu, chay *yakupa ch'awpimbi isla allpa Kritamanda lluqshishpam, chay Kritapi dijashurqaq, chay yach'achikushqanchiqta qamna ushyanayki. Manchu kamachishurqaq chay Kritapa llaqtangunapi *yach'achikuq ansyanukunata numbranayki, kriyiq masinchiqkunata rikananllapa. ⁶Chayri chay ansyanukuna kayshina kanqa: Ancha allin runa kanqa, ama nimapaqpis anyashqa kanambaq. Suq warmiyuqla kanqa. Churingunapisri payta kasushpa, Jisukristupi kriyiqkuna kanqallapa, ama pipis penqanambaq: Chay churingunash malkriyadukuna, mana uyakuqkuna, nishpa. ⁷Chaqa suq *ubispum Dyuspa wambrangunapa kamachikuqnin. Chayri allitalla rurashpa kawsanqa, ama nimapaq anyashqa kanambaq. Amar pay munashqandalla rurashpachu

kawsanqa. Amar dasqa piñakunqachu. Amar mach'anqachu. Amar ni piwambis pilyanqachu. Amar suqkunata ingañanqachu qellayta ganananrayku.

⁸Ashwanri yach'anqa kushikushpa pusadata qoyta. Tukuy imatar allitalla ruranqa. Allin jwisuyuyuri kanqa. Ancha allin runar kanqa. Dyuspaqlar kawsanqa. Yach'anqar pay kikin sujitakayta. ⁹Jisukristupa lijitimu duktrinanda yach'akushpaqa, allita kasunqa, suqkunatapis shumaqta yach'achishpa, animachinambaq, Dyusta kuntraqkunatapis yach'achishpa, kriyichinambaq.

¹⁰Chaqa kanmi achka runa mana munaq nimata kasukuyta. Yanqakunata rimashpam, suqkunata ingañan. Chay ingañanqkunamandam kan achka llaqta masiy *isrraylinukuna. ¹¹Paykunaqam achka kriyiq masinchiqkunata yumbay ayllundinda pandachinllapa.

Chayshinam yanqalla yach'achikunllapa, qellayta gananambaqla. Chayri ama dijaychu paykunata, chay mana baliqkunata yach'achikunanqa.

¹²Chay Kritapiqam suq ancha yach'ayniyuq runa karqan. Payqam kritanu masingunapaqqa nirqan: "Paykunam tukuy tyimpu llullakunllapa, ancha manchaypaq animalkunashina, mana undaq mikuqkuna, qella likidukuna", nishpa. ¹³Chay yach'ayniyuq allip kaqta paykunapaq rimarqan. Chayraykur qamqa Tititu, anyay paykunata, allita Siñurninchiqpi kriyishpa, ¹⁴ama kasunanllapa chay isrraylinukunapa yanqa duktrinangunata, ni chay mana allip kaq yach'achikuqkunata.

¹⁵Yumbay allin yuyayniyuqpaqqam Dyus tukuy ima rurashqanqa allin; manam mapachu. Piru uchayyuq mana kriyiqkunapaqqam tukuy ima mapa.

Chaqa uchanraykum paykunaqa ancha mapa yuyayniyuq. Chaymi mana atinllapachu yach'ayta: ¿Imam allí, imam mana allichu? nishpa. ¹⁶Paykunaqam: “Yuyayniyipim Dyusta riqsini”, ninllapa. Piru millanaypaq uchakunata ruraptinllapam, yach'anchiq: Manam alliptaqa Dyuspiqa kriyinllapachu, nishpa. Chaqa paykunaqam mana uyakuq ch'iqnikuqkuna kashpa, mana balinllapachu, nima laya allita rurananllapaqa.

Plabum Tituta animachirqan, allita yach'achikunambaq

2 ¹Piru qamqa Tititu, allip duktrinanchiqtalla yach'achikuy; amar suq layataqa. ²Chay byijitu kriyiq masinchiqkunata kunay, allita sujítakashpa kawsananllapa, suqkuna paykunata rrispitananllapa, allin jwisuyuyq kananllapa, tukuy shunqo Siñurninchiqpi yuyakananllapa, Dyusta, runa masingunata kuyanallapa, padisishpapis Siñurninchiqta mana shaykuq kasunanllapa. ³Chayshinallar warmi byijitakunatapis kunay, ancha allin warmikuna kananllapa, ama suqkunapa washanda rimananllapa, ama mach'ananllapa, allip kaqtalla yach'achikunanllapa. Chayshina shumaqta kawsashpaqam, ⁴warmi minurkunatapis yach'achinqallapa, qosanda, wambrangunata kuyanambaqllapa, ⁵tukuy imapi sujítakashpa allin jwisuyuyq kanambaqllapa, kikin runambaqlla kanambaq, wasinda allita rikanambaq, allin warmikuna kashpa, qosanda kasunambaq, ama pipis Dyus nishqanda kuntrananllapa.

⁶Chayshinalla chulukunatapis kunashpa animachiy, allin jwisuyuyq kanambaqllapa. ⁷Qambisri, Tititu, tukuy imata allita rurashpa kawsay, rikashuqkuna, qamshina shumaqta

kawsananllapa. Allita sujítakashpar, allin shunqoykiwan, yumbayta shumaqta yach'achiy. ⁸Chayshina allip kashqandalla yach'achikuptikim, mana pipis atinqachu anyashuyta. Ashwanmi kuntranchiq kaqkunaqa, penqakushpa, rinllapa uyaraq.

⁹*Randishqa kriyadukunatar kunashpa animachiy, tukuy imapi patrinningunata kasushpa, ama nimata rrispundishpachu, ashwan shumaqta kushichishpa sirbinanllapa. ¹⁰Amar patrinninllapata nimanda suwashpachu, ashwan ancha allin kumplidur kashpa, tukuy imapi allita trabajanqallapa. Chayshina shumaqta kawsaptinllapaqam, suqkuna rinllapa alabaq *Washadurninchiq Dyusta.

¹¹Tayta Dyusmi ancha allin kashpa, munan yumbay runakunata, warmikunata washayta. Chaymi Jisukristutaqa kach'amurqan washawananchiq. ¹²Payqam ancha allin kashpa, yach'achiwanchiq, kwirpunchiq munashqandalla amana ruranchiq chay mana kriyiqkunashina. Ashwanmi munan, chay mana baliq munashqanchiqta dijashpa, allin jwisuyuyqna kashpa, payta kuyashpa, allitalla rurashpa, kawsananchiqllapa kay mundupi. ¹³Dyuspi ancha yuyakushpar, kushikushpa, shuyashun: Pudirniyuq Washadurninchiq Dyus Jisukristum llipyashpa rin shamuriq ufrisiwashqanchiqshina, nishpa. ¹⁴Paymi intrigakarqan wanchinambaqllapa, wañuyninwan yumbay uchanchiqmanda washawananchiq, ancha limpyu shunqoyuq wambrangunana kananchiq, ancha animadu kananchiq, allitalla rurashpa kawsananchiq.

¹⁵Chayri yumbay nishushqaykunata kriyiq masinchiqkunata yach'achishpa, shumaqta animachiy. Piru wakinguna mana kasushuptinqar, ama nimata

manchashpachu, Dyuspa pudirninwan jwirtita willay, shumaqta rrispita-shushpa kasushunanllapa.

Jisuspi kriyiqkunar kayshina kawsashun

3 ¹Chay kriyiq masinchiqkunata yuyachiy, gubyirnunda, yumbay awturidarningunata kasushpa, qawch'u kananllapa, tukuy ima allikunata rurashpa kawsananllapa. ²Kanar amar pipaqpis yanqakunataqa rimaqallapachu. Amar pindinsyiruqa kanqallapachu. Ashwanri umildi kashpa, allin palabrayuq yumbaywan kanqallapa.

³Chaqa noqanchiqpismi unayqa ancha malu, tuntu karqanchiq. Dyusta mana kasuqkunam karqanchiq. Chaymi kwirpunchiq ima munashqandalla ruraraqanchiq. Kanan listum karqanchiq, mana allikunata rurananchiq. Chaymi imbidyanakushpa, suqwan, suqwan kuntranakushpa, ch'iqninakurqanchiq. ⁴⁻⁵Piru chayshina mana allin kaptinchiq-pismi, Tayta Dyus ancha allin kashpa, kuyawaqninchiq, llakipawaqninchiq washawarqanchiq. Chaymi *Santu Ispiritunda qowarqanchiq, uchanchiq-manda mayllawananchiq, mushuq-manda nasirishpa, mushuq bidayuq kananchiq. ⁶Chayshinam Tayta Dyus ancha allin kashpa, Washadurninchiq Jisukristu wañushqanrayku, chay Santu Ispiritunda qowashqa kanchiq, tukuy imapi ancha yanapawananchiq, ⁷amana uchayupaq riqsiwananchiq, ashwan yach'ananchiq: Tukuy tyimpum paywan rinchiq kawsaq, nishpa.

⁸Chaqa yumbay kay nishushqayqam allip. Chaymi munani kriyiq masinchiqkunata ancha allita yach'achishpa, mana shaykuq ninayki: Allitalla rurashpar kawsashunllapa, nishpa. Chaqa chayshina rurashpaqam,

yumbayta ancha rinllapa yanapaq. ⁹Piru amar anyanakuychu mana baliq duktrinakunapaq, ni unay agwilunchiqkunapa shutingunata myintoshpa, ni *Muysispa liyningunapaq. Chaqa chaykunapaq anyanakunanchiqqam mana nimapaq balinchu, ni yanapawan-chiqchu.

¹⁰Chayri mayqan runa kriyiq masinchiqkunata inkitaptin akrakanambaq, chay runata suq ichu ishikay kutinda anyashpa willay, ama chayshina ruranambaq. Piru mana kasushuptinqar, amana paywanqa tandakayllapachu. ¹¹Chaqa pay rurashqanda rikashpam, das yach'ananchiq pay ancha pibirsu kashqanda.

Pablum Tituta kayshina kunarqan

¹²Rinim kach'amuq masanchiq Artimasta ichu Tikikuta, qaman shamunambaq. Shamuptinqar, utqa riy waq Nikupulis llaqtaman, chaypi tingunakunanchiq. Chaqa waqpim yuyani tamyay tyimputa pasayta. ¹³Masanchiq abugadu Sinasta, Apulustapis atishqaykikaman yanapay, ama padisininllapa ñambi. ¹⁴Kriyiq masinchiqkunapisri yach'akunqallapa yanapakuyta. Chayri mayqanda ima faltaptin, yanapanqallapa, suq planta puqoqshina kanambaqllapa.

Pablum Titumanda dispidikarqan

¹⁵Yumbay pullay kaqkunapismi napaykunata kach'amushungi. Chay kuyawaqninchiq kriyiq masinchiqkunatapisri napaykuy noqapa shutiypi. Tayta Dyus ancha allin kashpam, yumbay qamkunata yanapashunqa. (Chaytallam ishibriyki.) Chayshina kanqa.